



EKONOMİ BÜLTENİ

TEMMUZ 2023

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri

Eğitim ve Ekonomik Araştırmalar Şubesi

 GaibGaziantep

 GaibGaziantep

 GaibGaziantep

 GaibGaziantep

 Gaib

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

TEMMUZ AYI ÖZEL GÜNDEMİ GAİB BÖLGE İLLERİ 2023 YILI İLK 6 AY İHRACAT PERFORMANSLARI

Şehirler	2022 İhracat Değeri (Milyon \$)	2023 İhracat Değeri (Milyon \$)	2022 İthalat Değeri (Milyon \$)	2023 İthalat Değeri (Milyon \$)	İhracat Değişim (22/23, %)	İthalat Değişim (22/23, %)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (2023, %)
Gaziantep	4.969	4.399	4.387	3.355	-11,5	-23,5	131,1
Kahramanmaraş	760	467	1.016	526	-38,5	-48,2	88,8
Mardin	517	426	354	136	-17,7	-61,7	314,1
Malatya	208	174	79	72	-16,4	-9,1	243,0
Diyarbakır	181	156	82	70	-13,6	-14,9	224,3
Şanlıurfa	123	142	225	169	15,0	-24,6	83,6
Kilis	44	44	26	20	-1,2	-25,0	223,0
Adıyaman	36	23	35	30	-37,1	-15,3	76,0
GAİB İlleri Toplamı	6.840	5.831	6.205	4.377	-14,7	-29,5	133,2
Türkiye Toplam	117.873	112.404	168.133	173.215	-4,6	3,0	66,9

Tablo 1 Türkiye ve GAİB İlleri İhracat-İthalat Performansı (Kaynak: TÜİK, 2023)

Özel Ticaret Sistemine¹ göre, Türkiye 2023 yılının ilk 6 ayında (Ocak-Haziran) 112,4 Milyar \$ ihracat gerçekleştirmiş olup, 2022 yılının ilk 6 ayına göre ihracatı %4,6 azalmıştır. Türkiye'nin 2023 yılının ilk 6 ayındaki ithalatı ise bir önceki yıla göre %3 artarak 173,2 Milyar \$ olmuştur. Türkiye 2023 yılının ilk 6 ayında dış ticaret açığı vermiştir.

GAİB'in iştilgal sahasında bulunan illerin ihracat ve ithalat performansları incelendiğinde; 2022 yılının ilk 6 ayında 6,84 Milyon \$ dolar ihracat gerçekleştirilmiş, bu yılın ilk 6 ayında ise 5,81 Milyon \$ dolar ihracat gerçekleştirilmiştir. Ek olarak, bu iller ilk 6 ayda Türkiye ihracatının %5,2'sini gerçekleştirmiştir. 2023 yılının Şubat ayında gerçekleşen iki büyük depremin etkisi ile GAİB illerinin 2023 yılı ilk 6 ay ihracatı bir önceki yıla göre %14,7 azalırken, ithalat ise %29,5 oranında azalmıştır.

Bölgede yaşanan deprem felaketi sonucu en fazla etkilenen illerden Kahramanmaraş başta olmak üzere, Gaziantep, Malatya, Adıyaman, Mardin, Diyarbakır ve Kilis illerinin ihracatı düşmüştür. İhracatı geçen yılın ilk 6 ayına göre en çok azalan illerin başında % 38,5 ile Kahramanmaraş gelirken, onu %37,1 ile Adıyaman, Malatya % 16,4 ve Gaziantep %11,5 ile takip etmektedir. Bölgede ihracat performansını yükselten tek ilimiz ise 2022 yılına göre %15'lik artış ile Şanlıurfa olmuştur. 2023 yılının ilk 6 ayında Gaziantep, Mardin, Malatya, Diyarbakır ve Kilis dış ticaret fazlası verirken, Kahramanmaraş, Şanlıurfa ve Adıyaman dış ticaret açığı vermiştir.

¹ Özel ticaret sisteminde ise, gümrük antrepoları ve serbest bölgeler istatistiklerde kapsamılmaktadır.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

Gaziantep

GAZİANTEP							
2022 (Ocak-Haziran)				2023 (Ocak-Haziran)			
Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2022 Pay (%)	Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2023 Pay (%)
57	Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	930.632	18,7	57	Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	853.496	19,4
19	Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	507.688	10,2	19	Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	505.388	11,5
39	Plastikler ve mamulleri	480.674	9,7	39	Plastikler ve mamulleri	341.378	7,8
15	Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar, hay	310.477	6,2	15	Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hay	311.543	7,1
54	Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	303.749	6,1	96	Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	264.272	6,0
İlk 5 Fasıl Toplam		2.533.219	51,0	İlk 5 Fasıl Toplam		2.276	0,1
Toplam İhracat		4.969.229		Toplam İhracat		4.399.388	

Tablo 2 Gaziantep' in ihracatının en fazla olduğu ilk beş fasıl (2'li) (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılında ilk beş fasılın Gaziantep'in ihracatındaki oranı %51 olup, 2022 yılında da ilk dört sırada yer alan 57 ve 19 numaralı fasıllar ihracatını arttırmıştır.

GAZİANTEP							
2022				2023			
Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)	Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)
1	Irak	869.561	17,5	1	Irak	743.889	16,9
2	ABD	588.671	11,8	2	ABD	469.274	10,7
3	Suriye	235.931	4,7	3	Suriye	236.708	5,4
4	Birleşik Krallık	222.712	4,5	4	Birleşik Krallık	215.601	4,9
5	Almanya	157.852	3,2	5	Suudi Arabistan	161.954	3,7
6	İtalya	148.029	3,0	6	Almanya	132.189	3,0
7	Cibuti	121.345	2,4	7	Libya	122.678	2,8
8	Libya	119.842	2,4	8	İtalya	100.462	2,3
9	İsrail	117.141	2,4	9	İsrail	100.073	2,3
10	İran	98.316	2,0	10	Rusya Federasyonu	81.054	1,8
İlk 10 Ülke Toplamı		2.679.401	53,9	İlk 10 Ülke Toplamı		2.363.882	53,7
TOPLAM		4.969.229		TOPLAM		4.399.388	

Tablo 3 Gaziantep 'in en fazla ihracat yaptığı ülkeler (Kaynak: TÜİK, 2023)

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

2023 yılında Gaziantep ihracatında ilk on ülkenin payı; %53,7 iken, 2022 yılına göre 2023'te ilk on ülke içine Suudi Arabistan ve Rusya dahil olmuştur. 2023 yılında en fazla ihracat yapılan ülke 743 Milyon \$ ile Irak olmuştur.

Kahramanmaraş

KAHRAMANMARAŞ							
2022 (Ocak-Haziran)				2023 (Ocak-Haziran)			
Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2022 Pay (%)	Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2023 Pay (%)
52	Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	236.199	31,1	52	Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	120.313	25,7
60	Örme eşya	164.182	21,6	60	Örme eşya	117.736	25,2
48	Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	60.558	8,0	74	Bakır ve bakırdan eşya	29.199	6,2
55	Sentetik ve suni devamsız lifler	59.345	7,8	48	Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	22.885	4,9
74	Bakır ve bakırdan eşya	40.632	5,3	61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	22.771	4,9
İlk 5 Fasıl Toplam		560.916	73,8	İlk 5 Fasıl Toplam		312.904	66,9
Toplam İhracat		760.436		Toplam İhracat		467.408	

Tablo 4 Kahramanmaraş'ın ihracatının en fazla olduğu ilk beş fasıl (2'li) (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılında ilk beş fasılın Kahramanmaraş'ın ihracatındaki oranı %66,9 olup, 2022 yılına göre genel olarak tüm fasıllarda deprem dolayısıyla ihracatında azalma olmuştur.

KAHRAMANMARAŞ							
2022				2023			
Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)	Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)
1	İtalya	152.866	20,1	1	İtalya	77.523	16,6
2	Almanya	58.327	7,7	2	Mısır	38.473	8,2
3	Mısır	56.185	7,4	3	Almanya	36.985	7,9
4	Portekiz	43.182	5,7	4	Fas	30.158	6,5
5	Fas	42.110	5,5	5	Rusya Federasyonu	18.967	4,1
6	İspanya	35.529	4,7	6	Belarus	18.177	3,9
7	Yunanistan	21.905	2,9	7	İspanya	17.953	3,8
8	Rusya Federasyonu	19.923	2,6	8	Portekiz	17.227	3,7
9	Bangladeş	19.746	2,6	9	Kayseri Serbest Bölgesi	14.160	3,0
10	Irak	17.976	2,4	10	Irak	12.126	2,6
İlk 10 Ülke Toplamı		467.749	61,5	İlk 10 Ülke Toplamı		281.748	60,3
TOPLAM		760.436		TOPLAM		467.408	

Tablo 5 Kahramanmaraş'ın en fazla ihracat yaptığı ülkeler (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılında Kahramanmaraş ihracatında ilk on ülkenin payı; %60,3 olup, Almanya, Mısır, Fas ve Rusya Federasyonu'na yapılan ihracatın payı bir önceki yıla göre artmıştır.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

Malatya

MALATYA							
2022 (Ocak-Haziran)				2023 (Ocak-Haziran)			
Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2022 Pay (%)	Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2023 Pay (%)
8	Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	101.127	48,6	8	Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	82.482	47,4
2	Etler ve yenilen sakatat	21.869	10,5	84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	14.689	8,4
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	12.823	6,2	85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	13.616	7,8
12	Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	10.247	4,9	70	Cam ve cam eşya	9.498	5,5
20	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	9.940	4,8	2	Etler ve yenilen sakatat	9.417	5,4
İlk 5 Fasıl Toplam		156.005	74,9	İlk 5 Fasıl Toplam		129.701	74,5
Toplam İhracat		208.245		Toplam İhracat		174.032	100,0

Tablo 6 Malatya'nın ihracatının en fazla olduğu ilk beş fasıl (2'li) (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılında ilk beş fasılın Malatya'nın ihracatındaki oranı %74,5 olup, 2022 yılına göre 2023'te ilk beş fasıla Cam ve cam eşya ve Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı fasılları giriş yapmıştır.

MALATYA							
2022				2023			
Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)	Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)
1	Irak	30.897	14,8	1	Irak	16.149	9,3
2	ABD	28.820	13,8	2	Almanya	13.799	7,9
3	Almanya	13.397	6,4	3	ABD	13.429	7,7
4	İtalya	10.473	5,0	4	Rusya Federasyonu	13.069	7,5
5	Birleşik Krallık	9.304	4,5	5	İtalya	11.566	6,6
6	Rusya Federasyonu	8.761	4,2	6	Fransa	8.100	4,7
7	Brezilya	7.794	3,7	7	Brezilya	6.628	3,8
8	Fransa	7.162	3,4	8	Hollanda	4.641	2,7
9	Çin	6.969	3,3	9	İsrail	4.500	2,6
10	Hindistan	5.911	2,8	10	Polonya	4.394	2,5
İlk 10 Ülke Toplamı		129.488	62,2	İlk 10 Ülke Toplamı		96.275	55,3
TOPLAM		208.245		TOPLAM		174.032	

Tablo 7 Malatya'nın en fazla ihracat yaptığı ülkeler (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 Malatya ihracatında ilk on ülkenin payı; %55,3 olup, her iki yılda da ilk on ülke arasında yer alan Almanya, İtalya, Rusya Federasyonu ve İtalya'ya yapılan ihracatın payı artmıştır.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

Diyarbakır

DİYARBAKIR							
2022 (Ocak-Haziran)				2023 (Ocak-Haziran)			
Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2022 Pay (%)	Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2023 Pay (%)
26	Metal cevherleri, cüruf ve kül	58.687	32,4	26	Metal cevherleri, cüruf ve kül	45.113	28,9
28	İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	15.129	8,4	84	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	15.864	10,1
25	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	11.833	6,5	73	Demir veya çelikten eşya	11.606	7,4
76	Alüminyum ve alüminyumdan eşya	10.663	5,9	25	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	9.496	6,1
15	Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hay	7.140	3,9	76	Alüminyum ve alüminyumdan eşya	8.275	5,3
İlk 5 Fasıl Toplam		103.452	57,2	İlk 5 Fasıl Toplam		90.353	57,8
Toplam İhracat		180.894		Toplam İhracat		156.322	

Tablo 8 Diyarbakır'ın ihracatının en fazla olduğu ilk beş fasıl (2'li) (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılında ilk beş fasılın Diyarbakır'ın ihracatındaki oranı %57,8 olup, en fazla ihracatı Metal cevherleri, cüruf ve kül 45 Milyon \$ ile faslında gerçekleştirmiştir.

DİYARBAKIR							
2022				2023			
Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)	Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)
1	Irak	45.278	25,0	1	Irak	40.689	26,0
2	Çin	43.197	23,9	2	Çin	31.535	20,2
3	Cezayir	20.564	11,4	3	Cezayir	22.188	14,2
4	İran	16.640	9,2	4	Rusya Federasyonu	13.244	8,5
5	Romanya	7.156	4,0	5	Bulgaristan	5.928	3,8
6	Tacikistan	6.033	3,3	6	Gürcistan	5.644	3,6
7	Almanya	5.181	2,9	7	Almanya	4.827	3,1
8	Libya	4.111	2,3	8	İsrail	4.412	2,8
9	Gürcistan	3.194	1,8	9	Suriye	3.306	2,1
10	İtalya	2.885	1,6	10	İtalya	2.845	1,8
İlk 10 Ülke Toplamı		154.238	85,3	İlk 10 Ülke Toplamı		134.618	86,1
TOPLAM		180.894		TOPLAM		156.322	

Tablo 9 Diyarbakır'ın en fazla ihracat yaptığı ülkeler (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılında Diyarbakır ihracatında ilk on ülkenin payı; %86,1 olmuştur. İlk 3 ülkenin sıralaması değişmemiştir.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

Şanlıurfa

ŞANLIURFA							
2022 (Ocak-Haziran)				2023 (Ocak-Haziran)			
Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2022 Pay (%)	Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2023 Pay (%)
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	29.665	24,1	52	Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	35.771	25,3
52	Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	20.454	16,6	85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	32.632	23,0
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	14.388	11,7	84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	14.432	10,2
39	Plastikler ve mamulleri	10.806	8,8	39	Plastikler ve mamulleri	13.743	9,7
25	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	9.982	8,1	25	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	6.049	4,3
İlk 5 Fasıl Toplam		85.295	69,3	İlk 5 Fasıl Toplam		102.628	72,5
Toplam İhracat		123.122		Toplam İhracat		141.611	

Tablo 10 Şanlıurfa'nın ihracatının en fazla olduğu ilk beş fasıl (2'li) (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılında ilk beş fasılın Şanlıurfa'nın ihracatındaki oranı %72,5 olup, ilk beş fasılda en fazla değişim gösteren Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat fasılı ihracatı %74,9 artmıştır.

ŞANLIURFA							
2022				2023			
Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)	Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)
1	Irak	30.976	25,2	1	Irak	32.556	23,0
2	Suriye	23.968	19,5	2	Suriye	21.363	15,1
3	Pakistan	8.907	7,2	3	Bangladeş	16.848	11,9
4	Cezayir	7.747	6,3	4	Cezayir	8.428	6,0
5	Bangladeş	7.299	5,9	5	Nijerya	7.728	5,5
6	Nijerya	5.549	4,5	6	İran	6.130	4,3
7	İran	2.971	2,4	7	Pakistan	5.883	4,2
8	ABD	2.494	2,0	8	ABD	5.245	3,7
9	Kuveyt	2.393	1,9	9	Kayseri Serbest Bölgesi	3.097	2,2
10	Mısır	2.370	1,9	10	Çin	2.975	2,1
İlk 10 Ülke Toplamı		94.673	76,9	İlk 10 Ülke Toplamı		110.254	77,9
TOPLAM		123.122		TOPLAM		141.611	

Tablo 11 Şanlıurfa'nın en fazla ihracat yaptığı ülkeler (Kaynak: TÜİK, 2023)

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

2023 yılının ilk 6 ayında Şanlıurfa'nın ihracatında ilk on ülkenin payı; %77,9 olup, Irak 32 Milyon \$ ile ilk sırada yer alırken, Bangladeş'e yapılan ihracat 2022 yılına göre %130,8 oranında artmıştır.

Kilis

KİLİS							
2022 (Ocak-Haziran)				2023 (Ocak-Haziran)			
Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2022 Pay (%)	Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2023 Pay (%)
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	16.581	37,4	27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	15.236	34,7
25	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	9.889	22,3	25	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	6.908	15,8
15	Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hay	2.801	6,3	99	Kişisel eşyalar, deniz ve hava taşıtlarına verilen kumanya ve malzeme (yakıtlar hariç)	4.522	10,3
34	Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar, bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	2.013	4,5	64	Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	2.442	5,6
64	Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	1.949	4,4	21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalari, çay hülusalari, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	1.880	4,3
İlk 5 Fasıl Toplam		33.233	74,9	İlk 5 Fasıl Toplam		30.987	70,7
Toplam İhracat		44.368		Toplam İhracat		43.844	

Tablo 12 Kilis'in ihracatının en fazla olduğu ilk beş fasıl (2'li) (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılında ilk beş fasılın Kilis'in ihracatındaki oranı %70,7 olup, en fazla ihracatı 15,2 Milyon \$ ile Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar faslında gerçekleştirilmiştir.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

KİLİS							
2022				2023			
Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)	Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)
1	Suriye	37.685	84,9	1	Suriye	34.848	79,5
2	Irak	3.401	7,7	2	Irak	2.913	6,6
3	İsrail	662	1,5	3	Mısır	1.673	3,8
4	Mısır	280	0,6	4	Umman	730	1,7
5	Suudi Arabistan	259	0,6	5	Suudi Arabistan	683	1,6
6	Libya	254	0,6	6	Fas	410	0,9
7	Almanya	229	0,5	7	İsrail	371	0,8
8	BAE	197	0,4	8	Romanya	314	0,7
9	İran	143	0,3	9	Yunanistan	216	0,5
10	Katar	131	0,3	10	İtalya	190	0,4
İlk 10 Ülke Toplamı		43.240	97,5	İlk 10 Ülke Toplamı		42.348	96,6
TOPLAM		44.368		TOPLAM		43.844	

Tablo 13 Kilis'in en fazla ihracat yaptığı ülkeler (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılının ilk 6 ayında Kilis'in ihracatında ilk on ülkenin payı; %96,6 olup, Suriye 34,8 Milyon \$ ve %79,5 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Kilis'in ihracatında yer alan ülkelerde homojen bir dağılım görülmemektedir.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

Adıyaman

ADİYAMAN							
2022 (Ocak-Haziran)				2023 (Ocak-Haziran)			
Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2022 Pay (%)	Fasıl No	Fasıl Açıklama	İhracat Değeri (X 1000\$)	2023 Pay (%)
30	Eczacılık ürünleri	11.206	30,9	30	Eczacılık ürünleri	7.388	32,4
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	4.498	12,4	61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	4.365	19,1
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	2.217	6,1	7	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	1.770	7,8
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	2.211	6,1	85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	1.414	6,2
62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	1.650	4,5	12	Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	961	4,2
İlk 5 Fasıl Toplam		21.783	60,0	İlk 5 Fasıl Toplam		15.898	69,7
Toplam İhracat		36.288		Toplam İhracat		22.810	

Tablo 14 Adıyaman'ın ihracatının en fazla olduğu ilk beş fasıl (2'li) (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılının ilk 6 ayında ilk beş fasılın Adıyaman'ın ihracatındaki oranı %69,7 olup, Örme giyim eşyası ve aksesuarı paçavralar fasılı ihracatının ilk beş fasıldaki payı geçen yıl %12,4 iken, bu yıl payı %19,1 e yükselmiştir.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

ADİYAMAN							
2022 (Ocak-Haziran)				2023 (Ocak-Haziran)			
Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)	Sıra No	Ülke Adı	İhracat Değeri (X 1000\$)	Pay (%)
1	İran	10.822	29,8	1	İspanya	3.931	17,2
2	Pakistan	4.540	12,5	2	İrak	2.922	12,8
3	İrak	3.375	9,3	3	Pakistan	2.732	12,0
4	Polonya	3.161	8,7	4	Azerbaycan	2.089	9,2
5	İtalya	2.177	6,0	5	İran	2.009	8,8
6	İspanya	2.114	5,8	6	Hollanda	1.975	8,7
7	ABD	1.658	4,6	7	Vietnam	771	3,4
8	Vietnam	767	2,1	8	İtalya	766	3,4
9	Ürdün	683	1,9	9	Almanya	601	2,6
10	Hollanda	673	1,9	10	Fransa	538	2,4
İlk 10 Ülke Toplamı		29.969	82,6	İlk 10 Ülke Toplamı		18.336	80,4
TOPLAM		36.288		TOPLAM		22.810	

Tablo 15 Adıyaman'ın en fazla ihracat yaptığı ülkeler (Kaynak: TÜİK, 2023)

2023 yılının ilk 6 ayında Adıyaman ihracatında ilk on ülkenin payı; %80,4 olup, geçen yıla göre İspanya'ya yapılan ihracat %85,9 oranında artmıştır.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

KÜRESEL EKONOMİK GELİŞMELER

- Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) Euro Bölgesi enflasyon verilerini açıkladı. Euro Bölgesi'nin Haziran ayına ilişkin enflasyon verileri yıllık bazda beklentilere paralel yüzde 6,1'den yüzde 5,5'e geriledi. [Ayrıntılar...](#)
- Uluslararası Para Fonu (IMF), yayımladığı G20 Gözlem Notu'nda küresel ekonominin ilk çeyrekte büyüme tahminlerini biraz geride bıraktığını, ancak verilerin, yavaşlayan ivme belirtilerinin yanı sıra direnç görülen alanlarla karışık bir tablo gösterdiğini bildirdi. [Ayrıntılar...](#)
- IMF, yayımladığı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nun Temmuz ayı güncellemesinde 2023 yılına ilişkin küresel büyüme tahminini %2,8'den %3'e yükseltirken, 2024 yılı tahminini değiştirmeyerek %3 seviyesinde tuttu. [Ayrıntılar...](#)
- IMF 2023 küresel enflasyon tahminini yüzde 7'den yüzde 6,8'e düşürdü. Küresel büyümeye yönelik risklerin aşağı yönlü olduğu, enflasyonun hala yüksek seyrettiği ve Ukrayna'daki savaşın şiddetlenmesi, şiddetli hava olayları gibi yeni şoklar oluşması halinde enflasyonun daha da yükselebileceği uyarısı yapıldı. [Ayrıntılar...](#)
- Önceki çeyrekte büyümeyen Euro Bölgesi ekonomisi 2. çeyrekte büyümeye döndü. Enflasyon ise Temmuz'da gerilerken çekirdek enflasyon 2021'den beri ilk kez manşet enflasyonun üzerinde gerçekleşti. [Ayrıntılar...](#)
- Çin İmalat PMI Temmuz ayında 49,2 olarak gerçekleşti. [Ayrıntılar...](#)
- Avrupa Merkez Bankası refinansman faizini 25 baz puan artışla yüzde 4,25'e, mevduat faizini yüzde 3,75'e ve marjinal fonlama faizini de yüzde 4,50'ye yükseltti. [Ayrıntılar...](#)
- ABD'de Temmuz ayına ilişkin İmalat PMI 49 seviyesinde gerçekleşti. Buna karşın Şubat ayından bu yana eşik değer üzerinde seyreden hizmetler PMI, 2 puanlık düşüşle 52,4 seviyesine geriledi. [Ayrıntılar...](#)
- Euro Alanı'nda Temmuz ayı imalat PMI, 42,7 seviyesine geriledi. Hizmetler PMI ise 51,1 seviyesinde gerçekleşti. [Ayrıntılar...](#)
- Fed politika faizini 25 baz puan artırarak %5,25-%5,50 aralığına yükseltti. [Ayrıntılar...](#)

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

TÜRKİYE EKONOMİSİNE DAİR GELİŞMELER

- IMF Dünya Ekonomik Görünüm raporunda Türkiye'nin 2023 büyüme tahminini yükseltirken 2024 tahminini düşürdü. Kurum, 2023 yılı için küresel büyüme tahminini de azalan riskler nedeniyle yükseltti. [Ayrıntılar...](#)
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından gerçekleştirilen piyasa katılımcıları anketinde 12 ay sonrası için TÜFE beklentisi yüzde 33,21 ile bu yılın en yüksek seviyesine çıkarken, yılsonu USD/TL beklentisi 26,18'den 28,46 seviyesine çıktı. [Ayrıntılar...](#)
- TCMB Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini %15'ten %17,5 düzeyine yükseltti. [Ayrıntılar...](#)
- TCMB, yıl sonu enflasyon tahminini yüzde 22,3'ten yüzde 58'e çıkardı. 2024 yılsonu enflasyon tahminini de %8,8'den %33'e çıkardı. [Ayrıntılar...](#)
- TCMB, ihracatçının reeskont kredisi için bankaların günlük limitini 5 kat artışla 1,5 milyar TL'ye çıkardı. Reeskont kredilerinde yüzde 30 ilave döviz satış şartı ve önden döviz satış şartı gibi şartlar kaldırıldı. [Ayrıntılar...](#)
- TCMB İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı Temmuz ayında %76,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. [Ayrıntılar...](#)
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yurt içinde mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi Nisan'da aylık bazda %0,9 gerilemesinin ardından Mayıs ayında %1,1 arttı. Bu dönemde üretim madencilik ve taş ocakçılığı ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörlerinde %2,4'er, imalat sanayiinde de %0,9 artış kaydetti. Mal grupları bazında bakıldığında ise üretimin dayanıksız tüketim mallarında %0,5 daralırken, dayanıklı tüketim mallarında %4,6 artması dikkat çekti. Sanayi üretimi geçen yılın aynı ayına kıyasla ise %0,2 daraldı. [Ayrıntılar...](#)
- TÜİK'e göre Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %9,5 seviyesinde gerçekleşti. [Ayrıntılar...](#)
- TÜİK'e göre Temmuz TÜFE %47,83 olarak gerçekleşti. [Ayrıntılar...](#)
- İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi hazıranda 51,1 oldu. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi hazıranda eşik değer 50'nin üzerinde kalarak Türk imalatçıların ihracat ikliminde iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. [Ayrıntılar...](#)
- İSO Türkiye İmalat PMI, temmuzda nötr seviye 50,0'ın hafif altına geriledi. Hazıranda 51,5 olan endeksin temmuzda 49,9 düzeyinde gerçekleşmesi faaliyet koşullarının genel olarak değişim göstermediğine ve böylece altı aylık genişleme döneminin sona erdiğine işaret etti. [Ayrıntılar...](#)
- Ticaret Bakanlığı'nda gazetelerin Ankara Temsilcileri ile bir araya gelen Ticaret Bakanı Ömer Bolat "Eximbank'ın sermayesi 6 milyar 800 milyon TL artırılarak 20 milyar 600 milyon

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

TL'ye çıkarıldı. Bu sermaye artırımıyla, ihracatçılar için ilave en az 70 milyar lira tutarında finansman kaynağı oluşturmuş olduk.” dedi. [Ayrıntılar...](#)

- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü Maddesinde Yer Alan Tevkifat Nispetlerine İlişkin 12/1/2009 Tarihli ve 2009/14592 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7343) yayımlandı. Karar ile 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı tarifelerde yer alan maktu harç tutarlarına yüzde 50 oranında zam yapılmıştır. [Ayrıntılar...](#)
- 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun 33'üncü Maddesinde Yer Alan Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Nispetlerinin Tespiti Hakkındaki 28/8/1998 Tarihli ve 98/11591 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 7345) yayımlandı. Karar ile faiz, komisyon ve ücret gelirleri üzerinden yüzde 10 olarak uygulanan BSMV oranı yüzde 15'e çıkarılmıştır. [Ayrıntılar...](#)
- 15 Temmuz 2023 tarihli Resmî Gazete 'de yer alan 6 Şubat 2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telafisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile bazı alanlarda düzenleme yapılmıştır. Buna göre, Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, afet bölgesi ilan tarihinden itibaren bir yıl süreyle sanayi alanı olabilecek yerler, fay hattına mesafesi, zeminin elverişliliği ve yerleşim merkezine yakınlığı gibi kriterler gözetilerek, alanın durumuna göre ilgili kurumların görüşü alınarak ilgili Bakanlıkça tespit edileceği ve tespit edilen yerlerin Cumhurbaşkanı kararıyla sanayi alanı olarak belirleneceği belirtilmiştir. [Ayrıntılar...](#)
- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 7391) yayımlandı. Karar ile dökme ve varilli zeytinyağı ihracatında, kg başına 20 cent Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kesintisi yapılacağı bildirilmiştir. [Ayrıntılar...](#)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2023/21) yayımlandı. Tebliğ ile 2023 yılının ilk yarısında yürürlük süresi dolan dampinge karşı önlemler ve 2024 yılının ilk yarısında süresi dolacak mevcut dampinge karşı önlemler ilan edilmiştir. [Ayrıntılar...](#)
- Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Arasında Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelik yayımlandı. Yönetmelik ile Türkiye ve BAE arasındaki Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşmasında düzenlenen "menşeli eşya" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. [Ayrıntılar...](#)
- Menkul Kıymet Tesisi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/18) yayımlandı. Tebliğ ile sıkılaştırma sürecini destekleyen adımları tamamlayıcı olarak, kredi büyümesine göre menkul kıymet tesisi kapsamında yüzde 3 olan TL ticari krediler için aylık büyüme sınırının yüzde 2,5 olarak belirlenmesine karar verilmiştir. [Ayrıntılar...](#)

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 20/07/2023 Tarihli ve 11960 Sayılı Kararı yayımlandı. Karar ile serbest bölgelerde ihtiyaca yönelik elektrik üretim faaliyetleri için lisans verileceği bildirilmiştir. Kararda serbest bölgelerde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından olumlu görüş verilmesi kaydıyla, sadece kendi ihtiyacını karşılamak üzere, elektrik üretim faaliyetinde bulunmak isteyen tüzel kişilere ön lisans veya üretim lisansı verileceği, üretilen elektriğin satışa konu edilemeyeceği belirtilmiştir. [Ayrıntılar...](#)
- T.C. Ticaret Bakanlığı'ndan alınan bir yazıda, Lahey Ticaret Müşavirliği'nden alınan bilgiye atfen; Hollanda'da, yeşil mutabakat ile ilgili uygulamaların bir parçası olarak, 1 Temmuz 2023 tarihinden itibaren tekstil ürünleri için genişletilmiş üretici sorumluluğunun (Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid, UPV-EPR) yürürlüğe gireceği belirtilmektedir. [Ayrıntılar...](#)
- Bilindiği üzere, İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat: 2006/7)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2022/10) marifetiyle GTİP: 0710.80.95.00.11 "Dondurulmuş Soğan (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş) ve GTİP: 2004.10 "Dondurulmuş Patatesler (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç) ile İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat: 2006/7)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2023/6) marifetiyle GTP:0402 "Süt ve krema (konsantre edilmiş veya ilave şeker ya da diğer tatlandırıcı maddeleri içerenler)", GTP:0405.10 "Tereyağı", GTP:0701.90 "Patates (taze veya soğutulmuş): Diğerleri ", GTİP:0703.10.19.00.11 "Kuru soğan", GTİP:0713.33.90.00.19 "Adi fasulye (beyaz fasulye dahil) (Phaseolusvulgaris)" ve GTİP: 0713.40.00.00.13 "Kırmızı mercimek " eşyaları İhracı Kayda Bağlı Mallar Listesi'ne eklenmiş olup mezkur eşyaların ihracatının kayda alınmasında Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (OAİB) koordinatör olarak atanmıştır. [Ayrıntılar...](#)
- 12.05.2023 tarihli ve 32188 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelik ile "Özbekistan" EUR-1 taraf ülkeleri arasına dahil edilmiştir. Bu kapsamda, ihracatta düzenlenen menşe ispat ve dolaşım belgelerine ilişkin işlemler çerçevesinde MEDOS sistemine "081" kodu ile "Özbekistan" ülkesi EUR-1 düzenlenen ülkeler arasına dahil edilmiştir. [Ayrıntılar...](#)
- T.C. Ticaret Bakanlığı'ndan alınan bir yazıda, şeker pancarı posası/küspesi ihracatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan alınan bir yazıya atfen; "şeker pancar posası/küspesi" ihracatı için, 81 İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne 'İhracat Ön İzin Belgesi' düzenleneceği belirtilmektedir. [Ayrıntılar...](#)
- 31/12/2018 tarihli ve 30642 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/4) ile Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 55.13, 55.14, 55.15 ve 55.16 gümrük tarife pozisyonlarında (GTP) sınıflandırılan "sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat" ürününe yönelik başlatılan ve T.C. Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen nihai gözden geçirme soruşturması sonucunda ilgili ürüne yönelik dampinge karşı önlem konulmuştur. 26/01/2006 tarihli ve 26061 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Yönetmeliğin 35. maddesinde "Yürürlük

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

süresinin sona ermesinden en geç 3 ay önce önleme konu olan ürünün yerli üreticileri yeterli delillerle birlikte Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvurarak bir nihai gözden geçirme soruşturması açılmasını talep edebilirler.” denilmektedir. [Ayrıntılar...](#)

- Türkiye İhracatçılar Meclisi’nden (TİM) alınan bir yazıda, AB Resmi Gazetesi’nin 26 Mayıs 2023 tarihli ve L 139 sayılı nüshasında yayımlanan bir örneği ekli, “Belirli ürünlerin içinde veya üzerindeki fosmet için maksimum kalıntı seviyeleri açısından, (AT) 396/2005 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü’nün III ve V sayılı Eklerini tadil eden 25 Mayıs 2023 tarihli ve (AB) 2023/1029 sayılı Komisyon Tüzüğü” kapsamında, fosmet için MRL’lerin, en modern ve güvenilir analitik yöntemler kullanılarak tespit edilebilen en düşük seviye olan tespit limitine düşürüldüğü belirtilmektedir. Bununla birlikte, Tüzük kapsamında, fosmet için MRL’lerin, EFSA’nın bilimsel görüşü çerçevesinde, Kodeks Alimentarius tarafından tespit edilen MRL’lerden farklı olarak, çoğu meyve için 0,01 mg/kg ve portakal, elma ve armut için 0,005 mg/kg olarak belirlendiği ve Tüzük’te yeni MRL’lerin 15 Eylül 2023’ten itibaren geçerli olacağı belirtilmekle birlikte, bu tarihten önce AB’ye ihraç edilen gıdaların da 15 Eylül 2023 tarihinden sonra AB piyasasına sunulması durumunda, yeni MRL’lere uyulması gerekeceği bildirilmektedir. [Ayrıntılar...](#)
- Türkiye İhracatçılar Meclisi’nden (TİM) alınan bir yazıda, 2018-32/48 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar’a ilişkin Tebliğ’in uygulanmasına yönelik usul ve esasların düzenlendiği Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İhracat Genelgesi’nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında, ihracat bedellerinin fiili ihraç tarihinden itibaren azami 180 gün içinde yurda getirilmesi gerektiği hüküm altına alınmış olup aynı maddenin altıncı fıkrasında "Ek-2’de yer alan ülkelere yapılan ihracat işlemleriyle ilgili olarak 2018-32/48 sayılı Tebliğ’in 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz." hükmü ile de söz konusu süre kapsamında istisna tanınan ülkeler listelenerek mezkur listede sayılan ülkelere yapılan ihracata ilişkin bedellerin tasarrufu serbest bırakıldığı ifade edilmektedir. [Ayrıntılar...](#)
- T.C. Ticaret Bakanlığı’ndan alınan bir yazıda, ülkemizden Almanya’ya ihraç edilen yaş meyve ve sebze ürünlerine ilişkin daha önce görülmemiş sıklıkta sorunlarla karşılaşıldığı ve uygunsuzlukların tespit edildiği belirtilmektedir. Bu kapsamda, Alman Tarım ve Gıda Ofisi’nden alınan e-posta mesajına atfen, 2022 yılında yapılan denetimler neticesinde yaş meyve ve sebze ihracatımızda tespit edilen uygunsuzluklara ilişkin ekteki tablo iletilerek, sorunların büyük çoğunluğunun yanlış etiketlemeden kaynaklandığı, yaş incirde ise kalite sorunları ile karşılaşıldığı belirtilmektedir. [Ayrıntılar...](#)
- Türkiye İhracatçılar Meclisi’nden (TİM) alınan bir yazıda, T.C. Ticaret Bakanlığı’ndan alınan bir yazıya atıfla, Fas Gümrük ve Dolaylı Vergi İdaresinin internet sitesinde yayımlanan bir örneği ekli 04 Temmuz 2023 tarih ve 6473/211 sayılı genelgede, 3200 mm çapındaki çelik borulara uygulanan ithalat vergisi tahsilatının 31 Aralık 2023 tarihine kadar askıya alındığı, söz konusu uygulamanın 03 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdiği belirtilmektedir. Bilgileri ve gereği rica olunur. [Ayrıntılar...](#)
- T.C. Ticaret Bakanlığı’ndan alınan bir yazıda, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) tarafından ülkemiz menşeli “Karbon Kaynaklı Çelik Tüp ve Borular” (Circular Welded Carbon Steel Pipes and Tubes)” ithalatında uygulanmakta olan anti-damping önleminin 1 Mayıs 2022-30 Nisan 2023 dönemine ait idari gözden geçirme (administrative review) soruşturmasının,

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

“Geniş Çaplı Dikişli Borular” (Large Diameter Welded Pipes) ithalatında uygulanan anti-damping önleminin 1 Mayıs 2022-30 Nisan 2023 dönemine ait, telafi edici vergi önleminin ise 1 Ocak 2022 -31 Aralık 2022 dönemine ait idari gözden geçirme soruşturmalarının ABD Ticaret Bakanlığı Uluslararası Ticaret İdaresince (ITA) başlatıldığı ifade edilmektedir. Konuya ilişkin 12 Temmuz 2023 tarihli ABD Resmî Gazetesinde yayımlanan bildirim <https://www.govinfo.gov/content/pkg/FR-2023-07-12/pdf/2023-14753.pdf> bağlantısından ulaşılabileceği belirtilmiştir. [Ayrıntılar...](#)

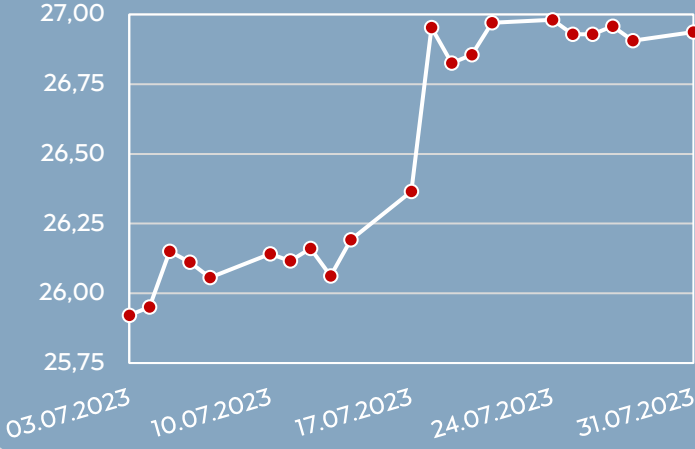
- T.C. Ticaret Bakanlığı’ndan alınan bir yazıda, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Uluslararası Ticaret İdaresi tarafından, güncel ABD Harmonize Tarife Cetvelinde 3827.61.0000, 3827.63.0000, 3827.64.0000, 3827.65.0000, 3827.68.000 ve 3827.69.0000 gümrük tarife pozisyonları altında kayıtlı Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli ‘hidroflorokarbon (HFC) karışımları’ ithalatına uygulanan anti-damping (AD) önlemlerinin, bu ürünlerin ÇHC, Malezya ve Türkiye’den sevk edilmesi suretiyle, muhtemel etkisiz kılınması ile ilgili olarak 15.5.2023 tarihinde alınan şikayete (Ek 1) binaen, şikayet konusu ürünlere yönelik olarak 4 adet “ülke geneli” önlemlerin etkisiz kılınması soruşturması açıldığına dair bildirim (Ek 2), 7.7.2023 tarihinde ABD Resmi Gazetesi’nde yayımlandığı ifade edilmektedir. [Ayrıntılar...](#)
- T.C. Ticaret Bakanlığı’ndan alınan bir yazıda, Moskova Ticaret Müşavirliğinden alınan bir yazıya atıfla, Rusya yasal düzenlemeler resmi yayın sitesinde yayımlanan (<http://publication.pravo.gov.ru/document/0001202307190025?index=2>) gayriresmi İngilizce tercümesi ekli 14/06/2023 tarih ve 567 sayılı Talimatname ile 30 Kasım 2015 tarihli ve 1296 sayılı Rusya Hükümeti Kararnamesinde değişiklik yapılarak, ülkemiz menşeli ve 0702.00.00 tarife istatistik pozisyonlu domates ürününün Rusya'ya ithalatında izin verilen kota 500 bin ton olarak belirlendiği ifade edilmektedir. [Ayrıntılar...](#)
- Türkiye İhracatçılar Meclisi’nden (TİM) alınan bir yazıda, 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 167. maddesinin birinci fıkrasının 8/d bendi ile 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında 2009/15481 sayılı Kararın 86. maddesi kapsamında numunelik eşya ve model olarak serbest dolaşıma sokulan eşyaya gümrük vergilerinden muafiyet uygulandığı belirtilmektedir. Yine aynı Kararın 126. maddesinin birinci fıkrasının (a/5) bendi çerçevesinde, Gümrük Kanununun 167. maddesinin birinci fıkrasının 8/d bendi kapsamı numunelik eşya ve modellerin gümrük beyanı dahil tüm gümrük işlemlerinin takip edilip sonuçlandırılmasında, posta idaresi ile Ticaret Bakanlığınca belirlenen koşulları taşıyan hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler dolaylı temsilci olarak yetkili bulunmakta olup 127. maddesi gereğince posta idaresi ve hızlı kargo firmalarınca verilen bu hizmet karşılığında gümrük müşavirliği, ordino, terminal, ardiye vb. isimler altında ilave ücret alınmadığı ifade edilmektedir. [Ayrıntılar...](#)
- Ege İhracatçı Birliklerinden (EİB) alınan bir yazıda, her türlü dökme ve varilli zeytinyağı ihracatında kg. başına 20 cent kesinti yapılması hususunu düzenleyen Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair 7391 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı 19/07/2023 tarih, 32253 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdiği belirtilmektedir. Bu çerçevede belirtilen Karar ile 92/11 sayılı Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonuna İlişkin Tebliğ’in ekte iletildiği ifade edilmektedir. [Ayrıntılar...](#)

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

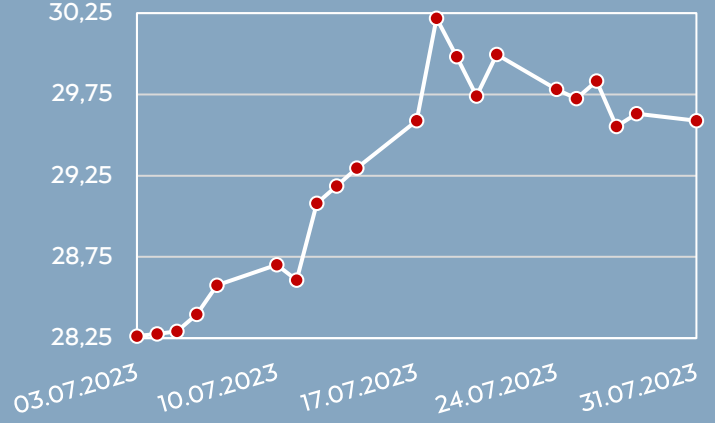
Temmuz 2023

DÖVİZ-EMTİA VE BİST GÖSTERGELER

Dolar - TL



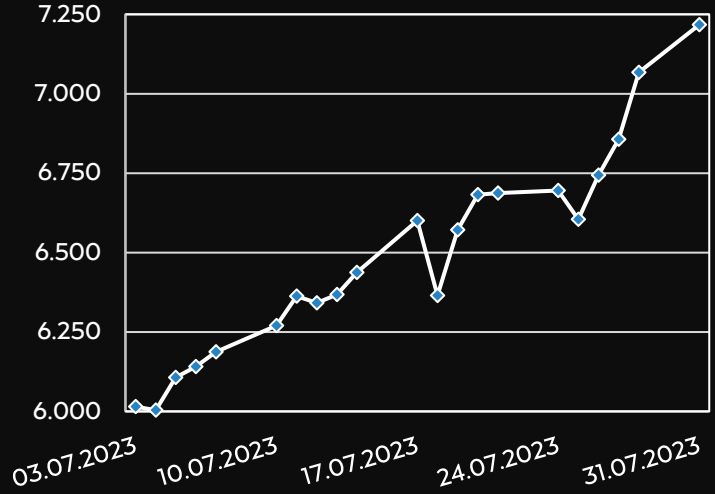
Euro - TL



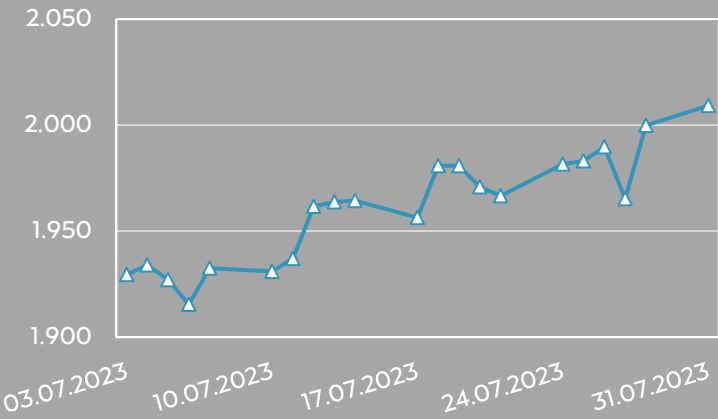
Brent Petrol/USD



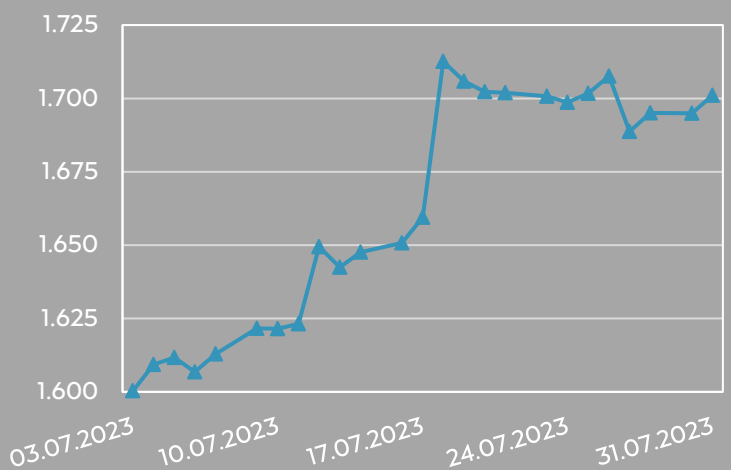
BİST 100 Endeksi



Ons Altın - USD

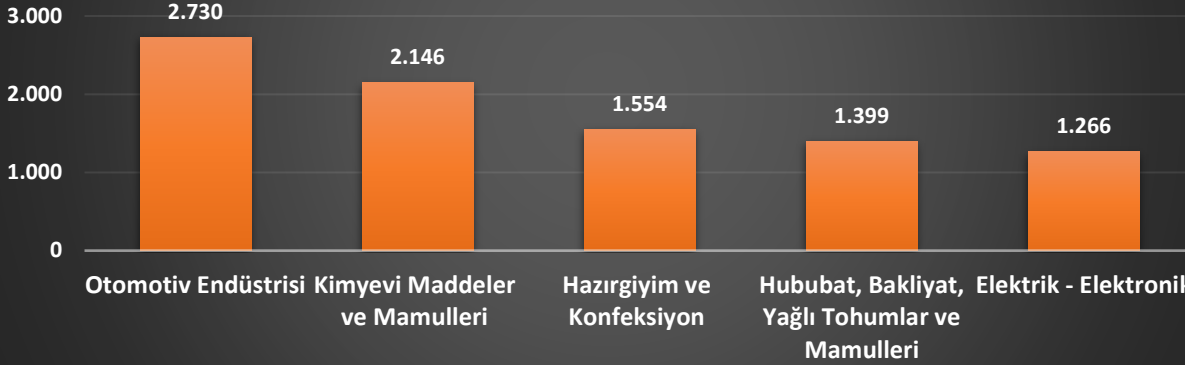


Gram Altın(₺)



İHRACAT VERİLERİ

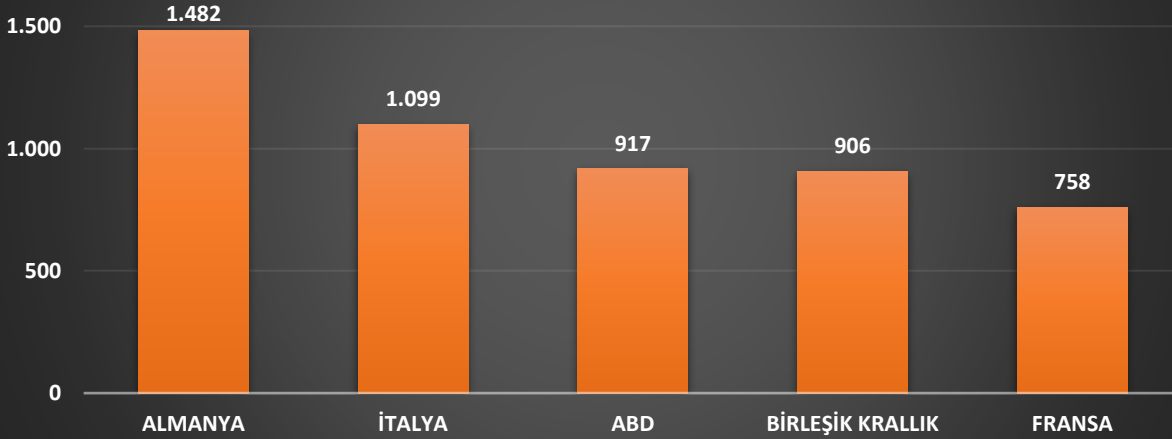
Türkiye'nin En Çok İhracat Yaptığı Sektörler, Temmuz 2023 (Milyon USD)



(Kaynak TİM, Özel Ticaret Sistemi)

Türkiye'nin, 2023 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre; ihracatı %8,4 oranında artarak 20,9 milyar dolar olurken, dış ticaret hacmi % 10,0 oranında artarak 52 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Temmuz ayında sektörlere göre ihracatta sırasıyla; Otomotiv Endüstrisi, Kimyevi Maddeler ve Mamulleri, Hazır Giyim ve Konfeksiyon, Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamülleri ve Elektrik ve Elektronik sektörleri yer almıştır.

Türkiye'nin En Çok İhracat Yaptığı Ülkeler, Temmuz 2023 (Milyon USD)

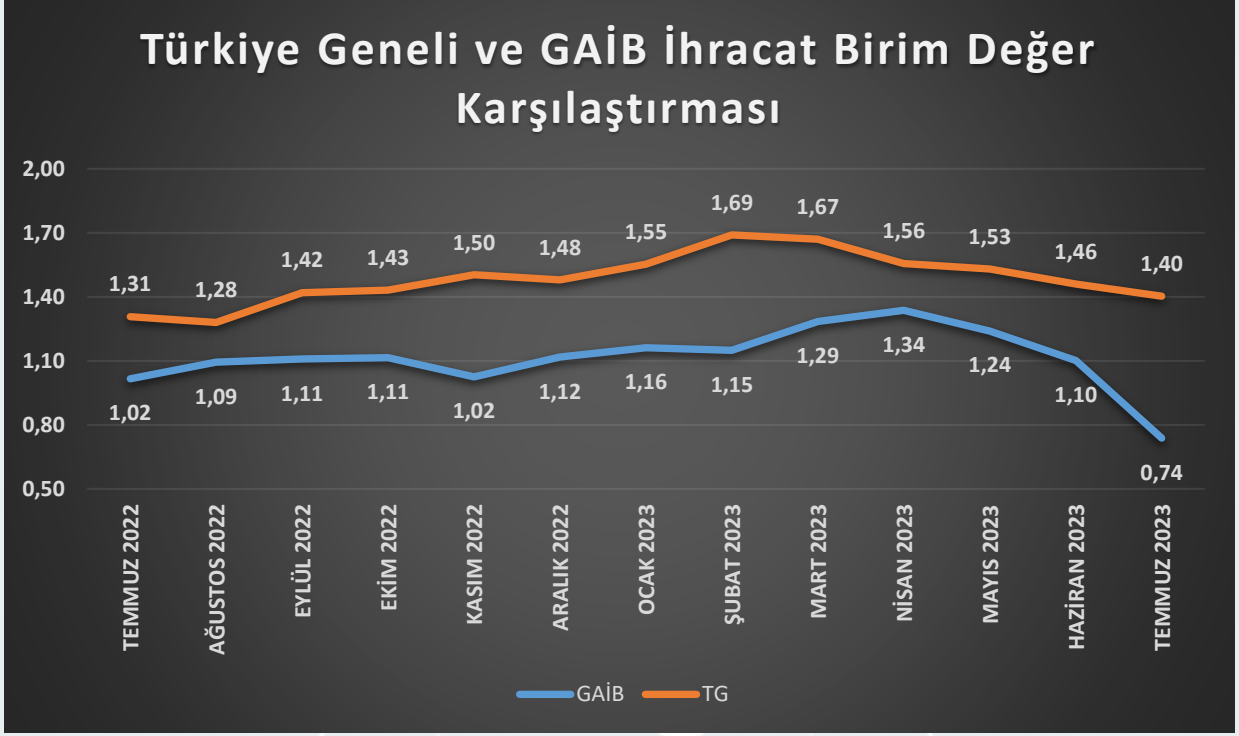


(Kaynak TİM, Özel Ticaret Sistemi)

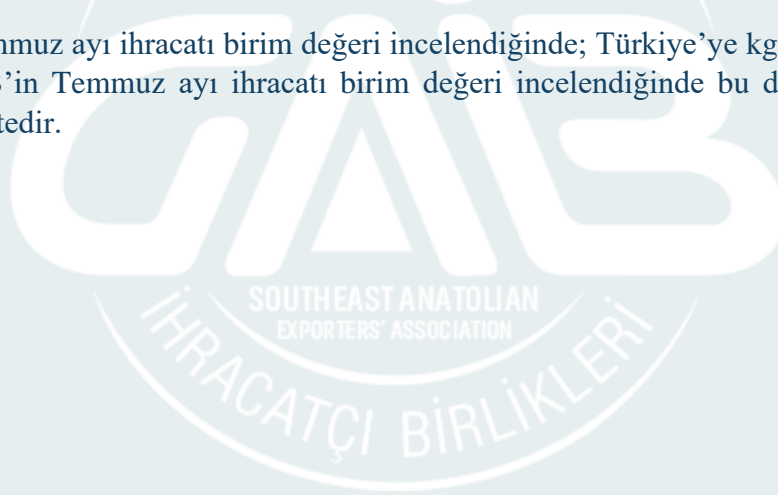
Türkiye'nin Temmuz ayında en fazla ihracat yaptığı ülkeler sırasıyla; Almanya, İtalya, ABD, Birleşik Krallık ve Fransa oldu.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

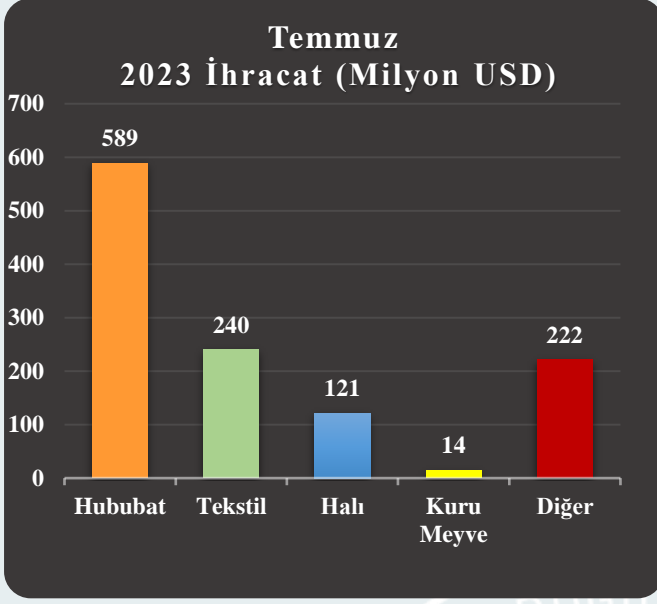


Türkiye'nin Temmuz ayı ihracatı birim değeri incelendiğinde; Türkiye'ye kg başına 1,40 USD ödenirken, GAİB'in Temmuz ayı ihracatı birim değeri incelendiğinde bu değer 0,74 USD olduğu görülmektedir.



GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

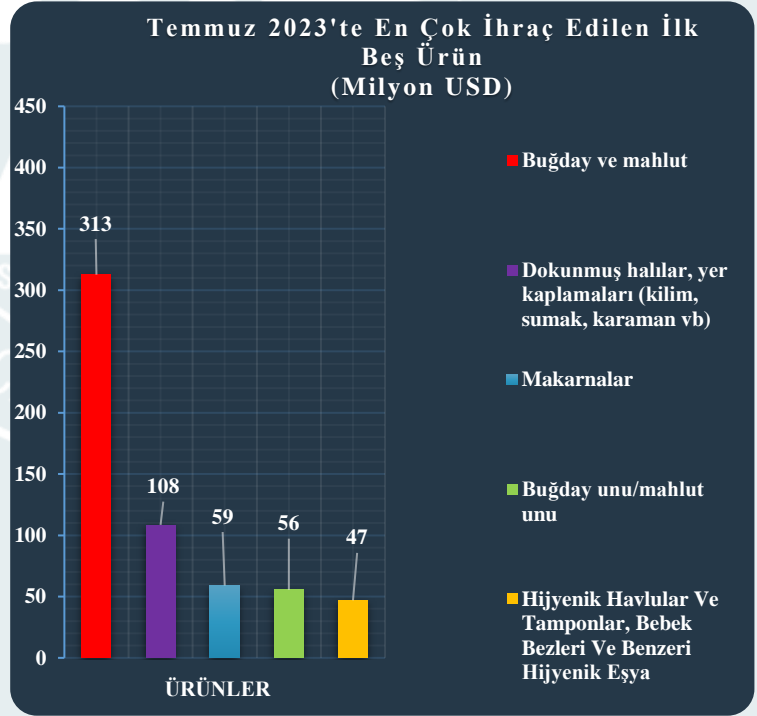


Birliklerimizce 2023 yılı Temmuz ayında, 2022 yılının aynı ayına oranla %36,8'lik artışla 1 milyar 185 milyon 977 bin \$'lık ihracat kayda alınmıştır.

Birliklerimizin son 12 aylık ihracatı (Ağustos 2022-Temmuz 2023), bir önceki 12 aylık döneme göre %2,4 oranında düşerek **11 milyar 958 milyon 618 bin \$** olmuştur.

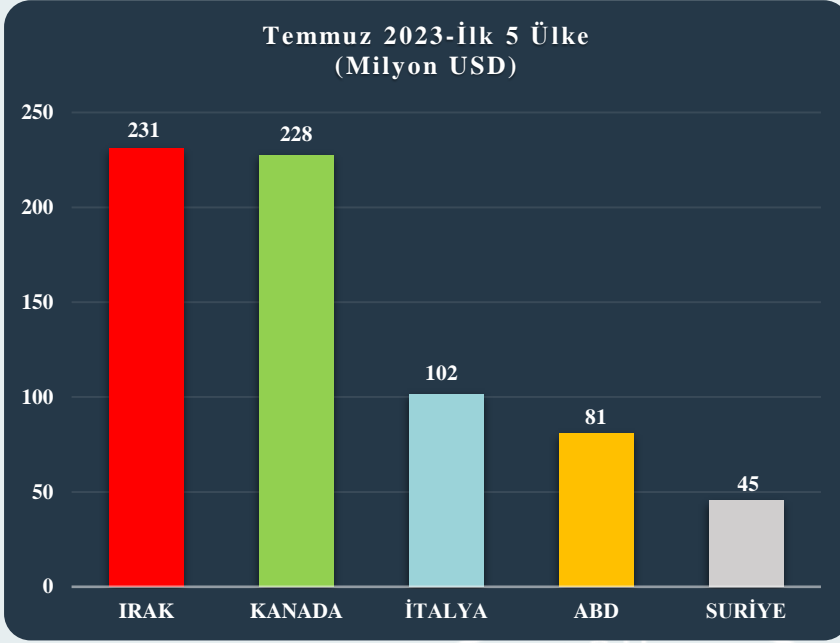
GAİB, Temmuz ayında ülkemizden gerçekleştirilen ihracatın %6'sına imza atmıştır.

Birliklerimizce Temmuz ayında en fazla ihracatı gerçekleştirilen ürün buğday ve mahlut olurken, sırasıyla dokunmuş halılar, makarnalar, buğday unu ve mahlut unu ve hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezi ve benzeri hijyenik eşya en fazla ihraç edilen diğer ürünler olmuştur.



GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023



Temmuz ayı itibari bölgemiz ihracatında öne çıkan ülkeler **Irak, Kanada, İtalya, ABD ve Suriye** olmuştur. Bölgemiz ihracatında Orta Doğu ülkeleri **%39,1** pay ile ilk sırada yer almakta, AB ülkeleri **%15,6** pay ile ikinci ve Amerika ülkeleri **%14,9** pay ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

➤ Bölge illerimizin ihracat performansı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

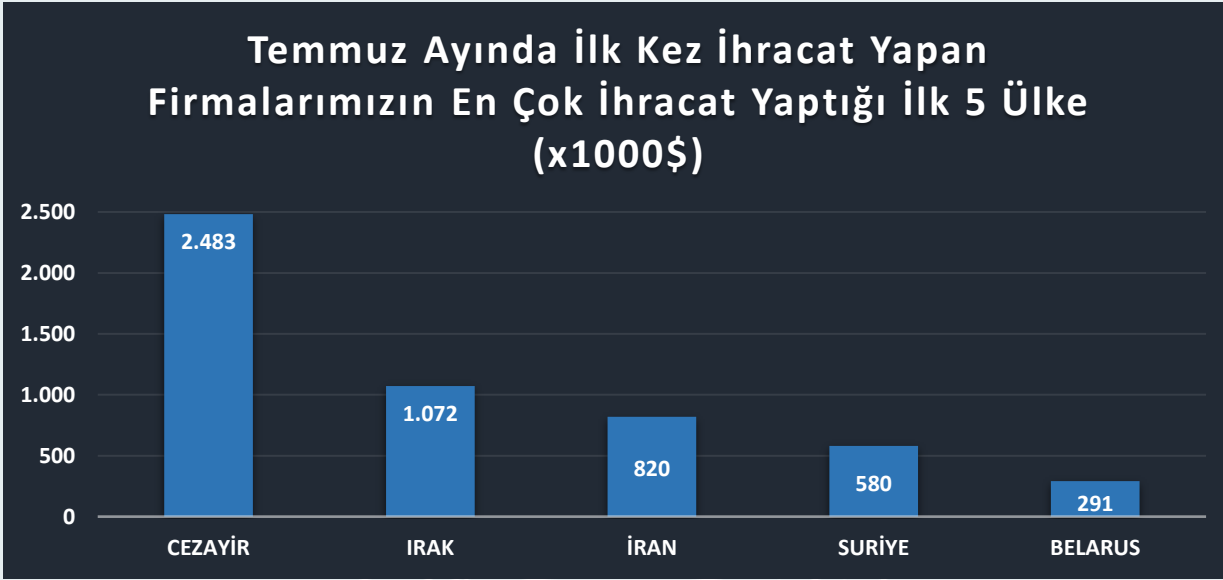
Temmuz 2023 İhracat Verileri					
İller	İhracat (FOB USD)	Beyanname Sayısı	İhracat Yapılan Ülke Sayısı	İhracat Yapan Firma Sayısı	İl Bazlı Sıralama
Gaziantep	1.047.430.042	14.895	169	1.668	6
Mardin	92.466.600	1.332	48	194	22
Kahramanmaraş	68.054.068	1.442	86	183	25
Malatya	29.054.825	517	71	86	34
Şanlıurfa	20.843.284	499	45	175	40
Diyarbakır	19.406.014	496	50	105	43
Adıyaman	12.846.409	90	25	22	48
Kilis	6.843.482	179	22	46	56

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

- Birliklerimizce en fazla tercih edilen teslimat şekli Mal Bedeli ve Navlun olurken en fazla tercih edilen ödeme şekli Mal Mukabili Ödeme olmuştur.

Teslimat Şekli	2023 Temmuz (Milyon USD)	Yüzde (%)	Ödeme Şekli	2023 Temmuz (Milyon USD)	Yüzde (%)
Gemi güvertesinde teslim	442,2	24,70	Mal mukabili ödeme	834,4	70,35
Mal bedeli ve navlun	293,0	17,15	Vesaik Mukabili Ödeme	165,4	13,94
Taşıyıcıya teslim	203,4	37,28	Peşin Ödeme	171,9	14,49
Fabrika çıkışında teslim	158,4	13,35	Akreditif	11,7	0,99
Mekânda Teslim	65,0	5,48	Vadeli Akreditif	1,6	0,14
Diğer	24,1	2,03	Diğer	1,0	0,09



- GAİB'ten bu ay ilk kez 78 firma uzun soluklu ihracat serüvenine başladı. Kendilerini tebrik ediyoruz. İlk kez ihracat yapan firmalarımızın en çok ihracat yaptıkları ülkeler yukarıdaki tabloda yer almaktadır. Bu firmalarımız toplamda 6,4 Milyon USD'lik ihracat gerçekleştirmiştir.
- Temmuz ayında Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğimize yapılan Hususi Damgalı Yeşil Pasaport müracaatları arasından sonuçlandırılan başvuru sayısı 35 olmuştur. Böylelikle 2023 yılında 266 Yeşil Pasaport başvurusu tamamlanmış oldu.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

- 2023 yılında Genel Sekreterliğimizce incelenen İhracata Yönelik Devlet Yardımları dosyalarına ait bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

5973 SAYILI KARAR	2023 Yılı (Kümülatif)	
	Kapanan Dosya Sayısı	Destek Tutarı (TL)
Yurt Dışı Fuar	306	61.746.407
Yurt İçi Fuar	235	9.197.389
Tasarım ve Ürün Geliştirme Projesi Desteği	31	681.517
Pazara Giriş Belgeleri	99	2.402.656
Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım	223	26.534.518
Pazara Girişte Dijital Faaliyetlerin Desteklenmesi	5	45.306
Marka ve TURQUALITY® desteği	522	54.172.124
TOPLAM	1.421	154.779.918

- Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi kapsamında 2023 yılında kapanan dosya sayısı 6.193 olmakla beraber, 15,8 Milyon ₺ destek verilmiştir.

GAİB'DEN GELİŞMELER



7 Temmuz- Halı İhracatçıları Birliğimizin Temmuz ayı Yönetim Kurulu toplantısı Birlik binamızda gerçekleştirildi. Toplantıda Birliğimizin Haziran ayı ihracat rakamları değerlendirilirken, önümüzdeki dönem gerçekleştirilmesi planlanan projeler istişare edildi.

11 Temmuz- Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliğimizin Temmuz ayı Yönetim Kurulu Toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda Doku Kumaş Tasarım Yarışmamızla ilgili gelişmeler, yurt dışındaki ve yurt içindeki katılım sağlanacak faaliyetler ve gelecek dönemdeki projeler ele alındı.



11 Temmuz- GAİB Koordinatör Başkanımız Sn. Fikret Kileci, Birlik Başkanlarımız Sn. Mehmet Çıkmaz, Sn. Celal Kadooğlu ve Sn. Zeynal Abidin Kaplan ve Birliklerimizin Yönetim Kurulları Üyeleri Gaziantep Valiliğine atanan Sn. Kemal Çeber'i makamında ziyaret ederek Valimize yeni görevlerinde başarılar dilediler.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

12 Temmuz- Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliğimiz tarafından Ticaret Bakanlığı desteği ile bu yıl 3.sü düzenlenen Doku Kumaş Tasarım Yarışmamızda değerlendirme süreci başladı. 1. Jüri Değerlendirmesi alanında uzman akademisyen, tasarımcı ve sektör otoritelerinden oluşan jüri üyelerinin katılımıyla bugün Birlik Binamızda yapıldı.



12 Temmuz- Güneydoğu Anadolu Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanımız Celal Kadooğlu ve Yönetim Kurulu Üyelerimiz ile TİM Başkanı Mustafa Gültepe, bir araya gelerek, sektörün ihracatı ve geleceğe ilişkin projeler değerlendirildi.

13 Temmuz- Koordinatör Başkanımız Fikret Kileci Habertürk TV'de yayınlanan Para Gündem programının konuğu oldu.



GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023



13 Temmuz- TİM Genişletilmiş Başkanlar Kurulu Toplantısı'na Koordinatör Başkanımız Sn. Fikret Kileci ve Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanımız Sn. Celal Kadooğlu katıldı. TİM Başkanı Sn. Mustafa Gültepe'nin evsahipliğinde gerçekleştirilen toplantıda ihracatın mevcut durumu ve hedefleri görüşüldü.

13 Temmuz- Tekstil ve Hammaddeleri ile Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sektör Kurulları Ortak Toplantısı UTİB ve BUTEKOM evsahipliğinde Bursa'da gerçekleştirildi. TİM Başkanımız Mustafa Gültepe'nin başkanlığında gerçekleştirilen toplantıya Tekstil ve Hammaddeleri Sektör Kurulu Başkanımız Ahmet Fikret Kileci ve çok sayıda sektör temsilcisi katıldı.



13 Temmuz- GAİB Koordinatör Başkanımız Sn. Fikret Kileci, Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği'nin evsahipliğinde düzenlenen Athleisure Challenge Tasarım Yarışmasının final gecesine katıldı.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023

25 Temmuz- Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimizin Temmuz ayı Yönetim Kurulu toplantısı Birlik binamızda gerçekleştirildi. Toplantıda sektördeki gelişmeler ve Haziran ayına ait ihracat rakamları değerlendirildi.



26 Temmuz- Birlik binamızda bugün değerli üyelerimize yönelik "İhracatta SABER ve Certificate of Conformity Süreçleri" konulu seminer düzenlendi. Seminerde Suudi Arabistan pazarına ihracat yaparken dikkat edilmesi gereken noktalar ve ihracat süreçlerinde gereken uyumluluk ve güvence belgeleri hususlarında üyelerimiz bilgilendirildi.

26 Temmuz-Diyarbakır'da düzenlenen Üniversite Tercih Fuarı'ndaki standımızda, Güneydoğu Anadolu Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliğimizin de katkılarıyla organize edilen "Tercihim Tekstil Mühendisliği" burs programı hakkında kıymetli öğrencilere bilgilendirmelerde bulunduk.



GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Temmuz 2023



27 Temmuz- TİM Başkanımız Mustafa Gültepe ev sahipliği ve Ticaret Bakan Yardımcımız Ö. Volkan Açar'ın teşrifleriyle düzenlenen 2028 İhracat Tanıtım ve Pazarlama Vizyonu Toplantısı'na Birliğimiz Başkanları, Başkan Yardımcıları ve yönetim kurulu üyelerimiz katılım sağlamıştır.

31 Temmuz- Gaziantep Basın İlan Kurumu Şube Müdürü Sayın Hikmet Said Güngör Birlik binamızda Koordinatör Başkanımız Sayın F. Kileci ile görüştü, Basın İlan Kurumu ve çalışmaları hakkında bilgi verdi.



- Temmuz ayında Birliklerimiz tarafından gerçekleştirilen **8 webinar 2.863 katılımcı** ile tamamlanmıştır. Emeği geçen herkese teşekkür ederiz.
- Ağustos 2023 eğitim takvimimiz açıklandı. Eğitimlere kayıt için <https://www.gaib.org.tr/tr/haberler/gaib-agustos-2023-online-egitim-programlari-439.html> adresini ziyaret edebilirsiniz.



Ağustos Ayı Eğitim Takvimimiz

1 Ağustos	İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesinde Güncel Uygulamalar R.Bülent Demirbağ
3 Ağustos	Karbon Ayak İzinde Güncel Gelişmeler Okay Kayhanlı
8 Ağustos	E-Ticarette Sosyal Medya İçerik Üreticiliği Batuhan Üstündağ
10 Ağustos	Küresel Ticareti Etkileyen Yeni Gelişmeler Rıza Mehmet Korkmaz
15 Ağustos	LinkedIn Nedir? LinkedIn ile Satış ve Pazarlama Teknikleri I. Oturum Gökhan Çağatay
17 Ağustos	LinkedIn Nedir? LinkedIn ile Satış ve Pazarlama Teknikleri II. Oturum Gökhan Çağatay
22 Ağustos	Uluslararası Fuarlara Etkin Katılım Teknikleri Mehmet Dükkancı
24 Ağustos	Etkili Güzel Konuşma ve Diksiyon Eğitimi Fatoş Tapan
29 Ağustos	PowerPoint ile Etkileyici Sunumlar Oluşturma Ömer Bağcı